

سوال

معنای ایمان به ملائکه چیست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

ملائکه مربوط به جهانی غیبی هستند که الله عزوجل آنان را از نور آفریده و به اجرای امر الله مشغولند: **لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ** [تحریم/ ۶] (الله را در دستوری که به آنان داده سرپیچی نمی‌کنند و آنچه را بدان امر می‌شوند انجام می‌دهند).

ایمان به ملائکه چهار مورد را شامل می‌شود:

۱- اقرار قاطع به وجود آنان و اینکه آن‌ها از آفریده‌های خداوند هستند و تحت سرپرستی و رعایت و تسخیر پروردگار هستند و چنانند که می‌فرماید: **عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ** (بندگانی ارجمند هستند که در سخن بر او پیشی نمی‌گیرند و خود به دستور او کار می‌کنند) [انبیاء/ ۲۶-۲۷] و **لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ** (الله را در دستوری که به آنان داده سرپیچی نمی‌کنند و آنچه را بدان امر می‌شوند انجام می‌دهند) [تحریم/ ۶] و **لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ . يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ** [انبیاء/ ۱۹-۲۰] (از پرستش او تکبر نمی‌ورزند و درمانده نمی‌شوند. شبانه‌روز بی‌آنکه سستی ورزند تسبیح می‌گویند).

۲- ایمان به نام‌های آن دسته از ملائکه که نامشان را می‌دانیم مانند: جریئل و میکائیل و اسرافیل و مالک، و روضان و دیگر ملائکه.

۳- ایمان به اوصاف آن دسته که وصفشان را می‌دانیم، چنانکه وصف جبرئیل علیه السلام از طریق سنت به ما رسید از جمله اینکه وی ششصد بال دارد که افق را پوشانده بود.

۴- ایمان به کارهای آن دسته از ملائکه که کارشان را می‌دانیم، مانند جبرئیل علیه السلام که مامور وحی است که عامل زندگی دل‌هاست. و اسرافیل که مسئول دمیدن در صور است و میکائیل که مسئول باران است و مالک که نگهبان آتش است.

از جمله مهم‌ترین مواردی که باید به آن ایمان داشته باشیم این است که هر شخص همراه خود دو ملائکه دارد که عملش را می‌نویسند، چنانکه خداوند متعال می‌فرماید: **إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ** [ق/ ۱۷-۱۸] (آنگاه که دو [ملائکه‌ی] دریافت‌کننده از راست و از چپ مراقب نشسته‌اند. [آدمی] هیچ سخنی را به زبان نمی‌آورد مگر اینکه مراقبی آماده نزد او [آن را ضبط می‌کند]). یعنی مراقبی از ملائکه که حاضر و شاهد است. بنابراین، ای مسلمان! مواظب باش این فرشتگان چیزی ننویسند که روز قیامت باعث ناراحتی‌ات شود، زیرا هر چه می‌گویی توسط آنان نگاشته می‌شود و روز قیامت کتاب اعمال بنده را به او نشان می‌هند: **وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا** **كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا** [اسراء/ ۱۳-۱۴] (و روز قیامت برای او نامه‌ای که آن را گشاده می‌بیند بیرون می‌آوریم. نامه‌ات را بخوان؛ کافی است که امروز خودت حسابرس خود باشی).

از الله عزوجل خواهانیم که گناهان ما را ببوشاند و از ما درگذرد که او شنونده‌ی دعا و پذیرنده‌ی آن است. والله اعلم.

مراجعه کنید به: **أعلام السنة المنشورة** (۸۶) و **مجموع فتاوی ابن عثيمين** (۳/ ۱۶۰) و همچنین سوال شماره (843) و (14610).